ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) ανακοινώνει την έναρξη λειτουργίας των ακόλουθων δύο Σχεδίων για το έτος 2013:

Σχέδιο		Συνολική Δυναμικότητα	
Α	1. Διευρυμένη εφαρμογή του συστήματος Συμψηφισμού μετρήσεων της Εισαγόμενης από το Δίκτυο με την Παραγόμενη Ηλεκτρική Ενέργεια από Φωτοβολταϊκά Συστήματα (Net-Metering) εγκατεστημένα σε οικίες	6 MW 9 MW	Κατηγορία 1 (με χορηγία) Κατηγορία 2 (άνευ χορηγίας)
	2. Διευρυμένη εφαρμογή του συστήματος Συμψηφισμού μετρήσεων της Εισαγόμενης από το Δίκτυο με την Παραγόμενη Ηλεκτρική Ενέργεια από Φωτοβολταϊκά Συστήματα (Net-Metering) εγκατεστημένα σε κτίρια που αποτελούν έδρα τοπικών Αρχών	0,2 MW	Κατηγορία 3 (άνευ χορηγίας)
Β	Εφαρμογή Αυτοπαραγωγής με Χρήση Φωτοβολταϊκών συστημάτων σε Εμπορικές και Βιομηχανικές Μονάδες	10 MW	(άνευ χορηγίας)

Αιτήσεις θα γίνονται δεκτές:

Σχέδιο Α: από τα κατά τόπους Περιφερειακά Γραφεία της ΑΗΚ, υπό την ιδιότητά της Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ), από την **10η Ιουλίου 2013** ως την συμπλήρωση του καθορισμένου ορίου προβλεπόμενης δυναμικότητας για το υπό αναφορά έτος ή το αργότερο έως την **15η Νοεμβρίου 2013**,

Σχέδιο Β: από τη ΡΑΕΚ από την **10η Ιουλίου 2013** ως την συμπλήρωση του καθορισμένου ορίου προβλεπόμενης δυναμικότητας για το υπό αναφορά έτος ή το αργότερο έως την **15η Νοεμβρίου 2013**.

Σε περίπτωση που η ΡΑΕΚ διαπιστώσει ότι για την Κατηγορία 2 του Σχεδίου Α υπάρχει ενδιαφέρον ενώ για την Κατηγορία 1 δεν υπάρχει αντίστοιχα προοπτική κάλυψης της δυναμικότητας που προνοείται στο Σχέδιο, διατηρεί το δικαίωμα, κατόπιν σχετικής ανακοίνωσης να αποφασίσει ανάλογη αναπροσαρμογή ως προς τη μέγιστη δυναμικότητα που ορίζεται για τη κάθε Κατηγορία με τρόπο που να διευκολύνεται η επίτευξη των συνολικών στόχων που έχουν τεθεί.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να προμηθεύονται το κείμενο των Σχεδίων από την ιστοσελίδα της ΡΑΕΚ (www.cera.org.cy) και τα έντυπα των σχετικών αιτήσεων από την ιστοσελίδα της ΡΑΕΚ, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (www.eac.org.cy) και του Ιδρύματος Ενέργειας (www.cie.org.cy) ανάλογα.

Λευκωσία, 4 Ιουλίου 2013

ΣΧΕΔΙΟ Α. ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΥ ΜΕΤΡΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΠΟ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ (NET-METERING) ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΑ ΣΕ ΟΙΚΙΕΣ ΚΑΙ ΚΤΙΡΙΑ ΠΟΥ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΕΔΡΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2013

1. ΣΚΟΠΟΣ

Το Σχέδιο αποσκοπεί στην διεύρυνση της εφαρμογής του Συστήματος Συμψηφισμού Μετρήσεων της εισαγόμενης από το δίκτυο με την παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από φωτοβολταϊκά συστήματα (net-metering) εγκατεστημένα σε οικίες καθώς και σε κτίρια που αποτελούν έδρα τοπικών Αρχών (Δήμους, Κοινοτικά Συμβούλια) για το έτος 2013.

«Συμψηφισμός μετρήσεων» για τις ανάγκες του Σχεδίου, ορίζεται ως η μέθοδος που αφορά Καταναλωτές, που στις οροφές των υποστατικών τους (ή εντός του ιδίου τεμαχίου με το υποστατικό), έχει εγκατασταθεί μικρό φωτοβολταϊκό σύστημα με ισχύ μέχρι 3kW. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, υπολογίζεται η διαφορά μεταξύ της εισαγόμενης από το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, για την κάλυψη των αναγκών του υποστατικού από την παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από το φωτοβολταϊκό σύστημα η οποία εγχέεται στο Δίκτυο για κάθε δίμηνο.

Οι αιτήσεις που θα υποβληθούν στα πλαίσια του Σχεδίου αφορούν αποκλειστικά επενδύσεις από φυσικά πρόσωπα ή τοπικές αρχές για την εγκατάσταση μικρών φωτοβολταϊκών συστημάτων συνδεδεμένων με το δίκτυο με εφαρμογή του συστήματος συμψηφισμού μετρήσεων, σε κατοικίες που χρησιμοποιούνται για ιδιοκατοίκηση (μόνιμη κατοικία) ή σε κτίρια που αποτελούν έδρα τοπικών Αρχών αντίστοιχα.

2. ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Αιτήσεις θα γίνονται αποδεκτές από τα κατά τόπους Περιφερειακά Γραφεία της ΑΗΚ υπό την ιδιότητά της ως Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ), από την **10η Ιουλίου 2013** ως την συμπλήρωση του καθορισμένου ορίου προβλεπόμενης δυναμικότητας για το υπό αναφορά έτος ή το αργότερο έως την **15η Νοεμβρίου 2013**.

Η μέγιστη ισχύς του φωτοβολταϊκού συστήματος που δύναται να εγκατασταθεί στα πλαίσια του Σχεδίου ανά δικαιούχο και ανά οικιστική μονάδα (οικία - διαμέρισμα) που χρησιμοποιείται ως μόνιμη κατοικία ή ανά κτίριο που αποτελεί έδρα της τοπικής αρχής, είναι 3kW.

Οι επενδύσεις αφορούν εγκαταστάσεις πάνω σε οροφές νόμιμα υφιστάμενων οικιστικών μονάδων ή κτιρίων που εδρεύουν τοπικές αρχές ή στο έδαφος εντός του τεμαχίου στο οποίο βρίσκεται η μονάδα/κτίριο.

Στις περιπτώσεις οικιστικών μονάδων που οι ιδιοκτήτες είναι περισσότεροι από ένας, τότε όλοι οι ιδιοκτήτες θα πρέπει να δηλώσουν υπεύθυνα ότι συμφωνούν με την πραγματοποίηση της εν λόγω εγκατάστασης στο υποστατικό (το σχετικό έντυπο πρέπει να είναι πιστοποιημένο από Πιστοποιούντα Υπάλληλο – επισυνάπτεται ως Παράρτημα Ι).

Συγκεκριμένα για τις πολυκατοικίες και τις περιπτώσεις που η ταράτσα είναι κοινόχρηστη, θα πρέπει όλοι οι υπόλοιποι ιδιοκτήτες να δηλώσουν υπεύθυνα ότι συμφωνούν με την πραγματοποίηση της εν λόγω εγκατάστασης (το σχετικό έντυπο το οποίο πρέπει να είναι πιστοποιημένο από Πιστοποιούντα Υπάλληλο – επισυνάπτεται ως Παράρτημα ΙΙ).

Το κόστος της εγκατάστασης του συστήματος, συμπεριλαμβανομένου και του κόστους αγοράς και τοποθέτησης του μετρητή αναλαμβάνεται εξ' ολοκλήρου από τους ενδιαφερόμενους. Εξαίρεση αποτελεί αριθμός δικαιούχων στους οποίους θα παραχωρηθεί από το Ειδικό Ταμείο ΑΠΕ και ΕΞΕ σχετική χορηγία όπως περιγράφεται πιο κάτω.

Ο συμψηφισμός ηλεκτρικής ενέργειας θα γίνεται από την ΑΗΚ (υπό την ιδιότητά της ως προμηθευτή) ή από τον εκάστοτε προμηθευτή που έχει συμβληθεί ο καταναλωτής, ανά δίμηνο. Οποιαδήποτε πλεονάσματα θα μεταφέρονται στο επόμενο δίμηνο ενώ οποιαδήποτε ελλείμματα θα τιμολογούνται. Στον τελευταίο λογαριασμό του ημερολογιακού έτους θα γίνεται η τελική εκκαθάριση. Τυχόν πλεονάσματα δεν μπορούν να μεταφερθούν από ένα ημερολογιακό έτος στο επόμενο.

Οι καταναλωτές ή οι τοπικές αρχές οι οποίοι έχουν εγκαταστήσει σύστημα συμψηφισμού μετρήσεων με φωτοβολταϊκά στο υποστατικό τους, θα καταβάλλουν στον προμηθευτή τους τις εκάστοτε ισχύουσες χρεώσεις όπως αυτές καθορίστηκαν από τη ΡΑΕΚ.

Στα πλαίσια του Σχεδίου για το 2013 προβλέπεται να ενταχθούν συστήματα σε οικίες και κτίρια που αποτελούν έδρα τοπικών Αρχών συνολικής εγκατεστημένης ισχύος **15,2MW** στις ακόλουθες τρείς Κατηγορίες:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	
1.	**Δικαιούχοι Χορηγίας** Συστήματα συνολικής εγκατεστημένης ισχύος **6MW** (αντιστοιχούν σε περίπου 2.000 οικιστικές μονάδες) για **ευάλωτες και ευπαθείς ομάδες οικιακών καταναλωτών** όπως αυτές καθορίστηκαν στο διάταγμα του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 26/6/2013 (επισυνάπτεται ως Παράρτημα ΙΙΙ) για τα οποία θα δοθεί χορηγία από το Ειδικό Ταμείο ΑΠΕ και ΕΞΕ
2.	**Δικαιούχοι άνευ χορηγίας** Συστήματα συνολικής εγκατεστημένης ισχύος **9MW** (αντιστοιχούν σε περίπου 3.000 οικιστικές μονάδες) για ενδιαφερόμενους άνευ χορηγίας με βάση την ημερομηνία υποβολής συμπληρωμένης αίτησης στο Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ)
3.	**Κτίρια που αποτελούν έδρα τοπικών Αρχών** Συστήματα συνολικής εγκατεστημένης ισχύος **0,2MW** (αντιστοιχούν σε περίπου 65 κτίρια) για κτίρια που αποτελούν έδρα τοπικών Αρχών χωρίς χορηγία με βάση την ημερομηνία υποβολής συμπληρωμένης αίτησης στο Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ).

Η εφαρμογή του Σχεδίου θα παρακολουθείται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου και σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο, μπορεί να διαφοροποιηθεί.

Σε περίπτωση που δεν καλυφθεί η πιο πάνω συνολική εγκατεστημένη ισχύς ανά Κατηγορία, τότε δύναται η ΡΑΕΚ κατόπιν σχετικής ανακοίνωσης να διαφοροποιήσει την μέγιστη ισχύ ανά Κατηγορία με τρόπο που να διευκολύνεται η επίτευξη των συνολικών στόχων που έχουν τεθεί.

Κατηγορία 1 *Οικιακά Συστήματα (Δικαιούχοι Χορηγίας)*

Στα πλαίσια των ευάλωτων και ευπαθών ομάδων οικιακών καταναλωτών, όπως αυτά καθορίστηκαν στο Διάταγμα του Υπουργού Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού, συστήματα συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 6MW (αντιστοιχούν σε περίπου 2.000 οικιστικές μονάδες) θα λάβουν χορηγία από το Ειδικό Ταμείο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΕΞΕ).

Η χορηγία αντιστοιχεί στο εφ' άπαξ ποσό ύψους εννιακοσίων ευρώ (€900) για κάθε εγκατεστημένο kW, με μέγιστο ποσό χορηγίας τα δύο χιλιάδες επτακόσια ευρώ (€2.700) ανά σύστημα.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης για χορηγία από το Ειδικό Ταμείο ΑΠΕ και ΕΞΕ και ένταξης στην Κατηγορία 1, έχει κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο είναι ιδιοκτήτης της οικιστικής μονάδας στην οποία θα εγκατασταθεί το σύστημα και το οποίο υπάγεται στις ευάλωτες και ευπαθείς ομάδες οικιακών καταναλωτών όπως καθορίστηκαν στο Διάταγμα. Σημειώνεται ότι η οικιστική μονάδα πρέπει να χρησιμοποιείται ως μόνιμη κατοικία από τον ενδιαφερόμενο.

Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με την χορηγία, την απαιτούμενη έγκριση και τα έντυπα υποβολής αιτήσεων για την εξασφάλιση αυτή είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος Ενέργειας Κύπρου (www.cie.org.cy).

Κατηγορία 2 *Οικιακά Συστήματα (Άνευ Χορηγίας)*

Δικαίωμα ένταξης στην Κατηγορία 2 του Σχεδίου έχει κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο είναι ιδιοκτήτης της οικιστικής μονάδας στην οποία θα εγκατασταθεί το σύστημα.

Κατηγορία 3 *Κτίρια που αποτελούν έδρα τοπικών Αρχών (Άνευ Χορηγίας)*

Δικαίωμα ένταξης στην Κατηγορία 3 του Σχεδίου έχει κάθε τοπική Αρχή η οποία επιθυμεί να εγκαταστήσει Φωτοβολταϊκό Σύστημα στην οροφή του κτιρίου που χρησιμοποιεί ως έδρα.

3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

Υποβολή Αίτησης

Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να υποβάλλουν την αίτησή τους, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, στα κατά τόπους Περιφερειακά Γραφεία της ΑΗΚ, υπό την ιδιότητά της ως Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ).

Ενδιαφερόμενοι οι οποίοι εκτιμούν ότι πληρούν τα κριτήρια για Χορηγία (Κατηγορία 1), θα πρέπει **πριν την υποβολή αίτησης στο ΔΣΔ**, να εξασφαλίσουν την **κατ' αρχήν έγκριση** από το Ειδικό Ταμείο ΑΠΕ και ΕΞΕ.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά είναι τα ακόλουθα:

Απαιτούμενα Δικαιολογητικά για τις Κατηγορίες 1 και 2

1. Απλή **τεχνοοικονομική μελέτη** στην οποία θα πρέπει να προσδιορίζονται απαραίτητα στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης της κατ' εκτίμηση ετήσιας παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας για τα πρώτα 15 χρόνια λειτουργίας του συστήματος και της τελευταίας δωδεκάμηνης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στη συγκεκριμένη κατοικία (η ΑΗΚ θα προμηθεύει τις σχετικές πληροφορίες κατανάλωσης χωρίς καθυστέρηση).

   (Η μελέτη πρέπει να ετοιμάζεται από τον κατασκευαστή/εγκαταστάτη και να είναι υπογεγραμμένη από αρμόδιο μηχανικό).

2. **Ηλεκτρολογικά σχέδια** της εγκατάστασης και σύνδεσης των διαφόρων μερών του συστήματος.

   (Τα σχέδια πρέπει να ετοιμάζονται από τον κατασκευαστή/εγκαταστάτη του συστήματος και να είναι υπογεγραμμένα από αρμόδιο μηχανικό).

3. **Αντίγραφο πρόσφατου λογαριασμού της Αρχής Ηλεκτρισμού** (εντός του 2013) στο όνομα του αιτητή που να αφορά την οικιστική μονάδα στην οποία θα γίνει η εγκατάσταση του φωτοβολταϊκού συστήματος.

4. **Αντίγραφο της δήλωσης συμμόρφωσης με τις συναφείς ευρωπαϊκές οδηγίες** από τον κατασκευαστή (EC Declaration Conformity) και τη σήμανση CE για τον εξοπλισμό που θα χρησιμοποιηθεί, φωτοβολταϊκά πλαίσια, μετατροπείς τάσης (inverter) και βάσεις στήριξης.

5. **Αντίγραφο εντύπου/βιβλιαρίου τεχνικών προδιαγραφών του κατασκευαστή για κάθε σύστημα/μηχάνημα ή εξοπλισμό που πρόκειται να εγκατασταθεί και αφορά την υπό αίτηση επένδυση.**

6. **Ενυπόγραφη δεσμευτική δήλωση του εγκαταστάτη ότι η εγκατάσταση θα συμμορφώνεται πλήρως με την Εγκύκλιο 3/2008 του Υπουργείου Εσωτερικών** (επισυνάπτεται η Εγκύκλιος-Παράρτημα VII).

7. **Αντίγραφο του τίτλου ιδιοκτησίας** της κατοικίας στην οροφή της οποίας θα τοποθετηθεί το σύστημα ή δίπλα από την οποία θα τοποθετηθεί το σύστημα.

8. **Συγκατάθεση ιδιοκτητών** για την πραγματοποίηση της εν λόγω εγκατάστασης (αφορά μόνο τις περιπτώσεις που οι ιδιοκτήτες είναι παραπάνω από ένας).

9. **Βεβαίωση Μόνιμης Διαμονής**[1] (μόνο για αιτητές που δεν έχουν Κυπριακή Υπηκοότητα).

10. **Τοπογραφικό σχέδιο** του οικοπέδου στο οποίο βρίσκεται η υφιστάμενη οικία.

11. **Βεβαίωση από τον κατασκευαστή/εγκαταστάτη** για την δυνατότητα ασφαλούς εγκατάστασης του Φ/Β συστήματος στην εν λόγω κατοικία ως προς την ανθεκτικότητα/αντοχή της οροφής υπογεγραμμένη από αρμόδιο μηχανικό.

12. **Ενυπόγραφη βεβαίωση χρήσης οικιστικής μονάδας** ότι το υποστατικό για το οποίο υποβάλλεται η αίτηση χρησιμοποιείται σαν μόνιμη πρώτη κατοικία πιστοποιημένη από Πιστοποιούντα Υπάλληλο (επισυνάπτεται σχετικό έντυπο ως Παράρτημα IV).

13. **Κατ' αρχήν έγκριση από το Ειδικό Ταμείο ΑΠΕ και ΕΞΕ** ότι ο αιτητής είναι δικαιούχος χορηγίας (αφορά μόνο τους δικαιούχους Χορηγίας – Κατηγορία 1).

14. **Στοιχεία εργολήπτη (εγκαταστάτη/προμηθευτή) και κατάλογο με τα στοιχεία του απασχολούμενου προσωπικού** (επισυνάπτεται σχετικό έντυπο ως Παράρτημα V)

Απαιτούμενα Δικαιολογητικά για την Κατηγορία 3

Όσον αφορά την Κατηγορία 3, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά είναι τα έγγραφα που αναφέρονται στα σημεία 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11 και 14.

Οι αιτήσεις θα παραλαμβάνονται μόνο εάν εκ πρώτης όψεως είναι πλήρως συμπληρωμένες και συνοδεύονται από όλα τα απαιτούμενα στοιχεία, πιστοποιητικά και δικαιολογητικά.

Αξιολόγηση Αίτησης

Ο ΔΣΔ εντός διαστήματος επτά (7) εργάσιμων ημερών, θα εκδίδει την έγκριση ή αιτιολογημένη απόρριψη της αίτησης εγκατάστασης του συστήματος με βάση τους τεχνικούς περιορισμούς του δικτύου, τηρώντας σειρά προτεραιότητας με βάση την ημερομηνία παραλαβής της πλήρους Αίτησης.

Με την παραλαβή της έγκρισης ο αιτητής θα καταβάλλει τέλος διακοσίων πενήντα ευρώ (€250), πλέον ΦΠΑ (αντικατοπτρίζει το κόστος διαχείρισης της αίτησης, το κόστος του μετρητή, του ελέγχου και της σύνδεσης της εγκατάστασης) και θα υπογράφεται το έντυπο Σύμβασης Συμψηφισμού Μετρήσεων

[1] Αφορά μόνο αιτητές που δεν έχουν Κυπριακή Υπηκοότητα και οι οποίοι θα πρέπει να προσκομίσουν βεβαίωση Μόνιμης Διαμονής από το Υπουργείο Εσωτερικών – Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης

Παραγωγής/Κατανάλωσης της ΑΗΚ υπό την ιδιότητα της ως Προμηθευτή και του Καταναλωτή/Παραγωγού.

Οι αιτητές οι οποίοι είναι δικαιούχοι χορηγίας θα πρέπει μετά την παραλαβή της έγκρισης από το ΔΣΔ να υποβάλλουν αίτηση στο Ειδικό Ταμείο ΑΠΕ και ΕΞΕ συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για εξασφάλιση της τελικής έγκρισης.

Υλοποίηση Εγκατάστασης

Οι αιτητές θα πρέπει εντός διαστήματος έξι (6) μηνών από την ημερομηνία εξασφάλισης της έγκρισης από το ΔΣΔ, να έχουν ολοκληρώσει την εγκατάσταση, τον έλεγχο και σύνδεση του συστήματος στο δίκτυο.

Σε περίπτωση που η εγκατάσταση, ο έλεγχος και η σύνδεση του συστήματος στο δίκτυο δεν έχει ολοκληρωθεί εντός των έξι μηνών τότε η έγκριση που έχει εξασφαλιστεί παύει να ισχύει και θα πρέπει να επανυποβληθεί νέα αίτηση στην περίπτωση που υπάρχει σχετικό Σχέδιο εν ισχύ και διαθέσιμη δυναμικότητα.

Μετά την ολοκλήρωση της εγκατάστασης του συστήματος θα πρέπει να υποβληθεί στο ΔΣΔ, αίτηση για έλεγχο και σύνδεση του συστήματος στο Δίκτυο Διανομής συνοδευόμενη από:

- Βεβαίωση ορθής εγκατάστασης υπογεγραμμένη από τον αρμόδιο μηχανικό του κατασκευαστή/εγκαταστάτη,
- Δήλωση με τα στοιχεία του απασχολούμενου προσωπικού για την εγκατάσταση έκαστου συστήματος υπογεγραμμένη από τον ιδιοκτήτη του υποστατικού ή από αρμόδιο λειτουργό σε περίπτωση κτιρίου τοπικής Αρχής (σχετικό έντυπο επισυνάπτεται ως Παράρτημα VI).

Ο έλεγχος και η σύνδεση του φωτοβολταϊκού στο Δίκτυο Διανομής με ευθύνη του ΔΣΔ θα πραγματοποιείται μέσα σε διάστημα όχι μεγαλύτερο των 15 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για σύνδεση.

4. ΛΟΙΠΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Αιτήσεις οι οποίες δεν μπορούν να ικανοποιηθούν, λόγω επίτευξης των εξαγγελθέντων ετήσιων στόχων πριν τις 15 Νοεμβρίου 2013, θα απορρίπτονται και οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επανυποβάλουν αιτήσεις στα πλαίσια των Σχεδίων των επόμενων ετών τα οποία θα εξαγγέλλονται από τη ΡΑΕΚ.

Σε περίπτωση που υπάρχει υφιστάμενο εγκατεστημένο φωτοβολταϊκό σύστημα στο υποστατικό ενταγμένο κάτω από οποιοδήποτε άλλο Σχέδιο Κυβερνητικών Χορηγιών ή Καθεστώς Στήριξης και αφορά την συγκεκριμένη οικία/ διαμέρισμα ή κτίριο τοπικής Αρχής δε δύναται να εγκατασταθεί και νέο σύστημα στα πλαίσια του παρόντος Σχεδίου.

Ο ΔΣΔ θα ενεργεί στη βάση Όρων Εντολής από τη ΡΑΕΚ και θα παραδίδει μηνιαία Έκθεση Προόδου στη ΡΑΕΚ.

ΣΧΕΔΙΟ Β. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΥΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2013

1. ΣΚΟΠΟΣ

Το Σχέδιο αποσκοπεί στην εφαρμογή παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε εμπορικές και βιομηχανικές μονάδες για ιδία χρήση (αυτοπαραγωγή).

«Αυτοπαραγωγή» για τις ανάγκες του Σχεδίου, ορίζεται ως η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Φωτοβολταϊκά που είναι εγκατεστημένα στην οροφή υποστατικού ή στο ίδιο τεμάχιο που βρίσκεται το υποστατικό του Εμπορικού ή Βιομηχανικού καταναλωτή, η οποία **δεν εγχέεται στο Δίκτυο** αλλά χρησιμοποιείται ανά πάσα στιγμή αποκλειστικά και μόνο για **ιδία κατανάλωση** και όχι για οικονομική εκμετάλλευση μέσω της χρήσης του Δικτύου.

2. ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΧΕΔΙΟΥ

Στα πλαίσια του Σχεδίου για το 2013 προβλέπεται να ενταχθούν συστήματα συνολικής εγκατεστημένης ισχύος **10MW**. Η μέγιστη ισχύς έκαστου φωτοβολταϊκού συστήματος που δύναται να εγκατασταθεί είναι **1MW**.

Αιτήσεις θα υποβάλλονται στα γραφεία της ΡΑΕΚ (Λεωφόρος Γρίβα Διγενή 81-83, Μέγαρο ΙΑΚΩΒΙΔΗ, 3ος Όροφος,1080 ΛΕΥΚΩΣΙΑ) από την **10η Ιουλίου 2013** ως την συμπλήρωση του καθορισμένου ορίου προβλεπόμενης δυναμικότητας για το υπό αναφορά έτος ή το αργότερο έως την **15η Νοεμβρίου 2013.**

Τα συστήματα Αυτοπαραγωγής από φωτοβολταϊκά δεν δύναται να ενταχθούν κάτω από οποιοδήποτε άλλο Σχέδιο Κυβερνητικών Χορηγιών ή Καθεστώς Στήριξης.

Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Συστήματα Αυτοπαραγωγής από φωτοβολταϊκά, θα είναι αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς ιδίας κατανάλωσης, δηλαδή δεν θα αποζημιώνεται ο συμμετέχων στο Σχέδιο για την ηλεκτρική ενέργεια που πιθανόν να εγχέεται στο Δίκτυο. Συνάγεται ότι απαιτείται προσεκτικός σχεδιασμός και ορθός υπολογισμός της ικανότητας των εγκαταστάσεων παραγωγής, προσαρμοσμένος στο προφίλ της ζήτησης του καταναλωτή, ώστε να αποφευχθούν αχρείαστες δαπάνες σε βαθμό που παραγόμενη ενέργεια θα εγχέεται στο δίκτυο χωρίς να αμείβεται.

Η κατανάλωση της παραγόμενης καθαρής ηλεκτρικής ενέργειας (net) από συστήματα Αυτοπαραγωγής από φωτοβολταϊκά θα καταμετρείται και σε αυτή θα επιβάλλονται από τον Προμηθευτή οι εκάστοτε ισχύουσες χρεώσεις όπως θα καθορίζονται από τη ΡΑΕΚ.

Η εγκατάσταση συστήματος τηλεμέτρησης και καταγραφής δεδομένων τόσο για την παραγωγή όσο και για την κατανάλωση ξεχωριστά είναι υποχρεωτική, το δε κόστος αυτής συμπεριλαμβανομένου και του κόστους αγοράς και εγκατάστασης των μετρητών θα επωμίζεται πλήρως ο Εμπορικός ή Βιομηχανικός Καταναλωτής. Εάν απαιτηθεί, θα παρέχεται η δυνατότητα, στους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς ή Διανομής, για έλεγχο και αυτόματη διακοπή, ώστε να διασφαλίζεται η ασφαλής, ομαλή και αξιόπιστη λειτουργία του συστήματος.

Ο Εμπορικός ή Βιομηχανικός Καταναλωτής θα πρέπει να υπογράψει σχετική συμφωνία σύνδεσης με το ΔΣΔ, η οποία θα ισχύει για όσο χρονικό διάστημα θα παράγεται ηλεκτρική ενέργεια από τη συγκεκριμένη εγκατάσταση Αυτοπαραγωγής από φωτοβολταϊκά. Στη συμφωνία θα καλύπτονται πλήρως θέματα σύνδεσης και λειτουργίας των εγκαταστάσεων Αυτοπαραγωγής.

Η εφαρμογή του Σχεδίου θα παρακολουθείται από τη ΡΑΕΚ και σε περίπτωση που κριθεί απαραίτητο, μπορεί να διαφοροποιηθεί.

3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

Υποβολή Αίτησης

Οι ενδιαφερόμενοι θα υποβάλλουν αίτηση για εξασφάλιση Εξαίρεσης από Άδεια Κατασκευής σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, στα γραφεία της ΡΑΕΚ, συνοδευόμενη από τα ακόλουθα απαιτούμενα δικαιολογητικά:

Απαιτούμενα Δικαιολογητικά
1. **Τοποθεσία ανέγερσης, δήλωση του αριθμού τεμαχίου, τμήματος και φύλλου σχεδίου** και επισυνάπτοντας: i. **Επίσημο αντίγραφο τοπογραφικού σχεδίου** από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, ii. **Αντίγραφο του τίτλου ιδιοκτησίας**, iii. **Σύμβαση μίσθωσης**, σε περίπτωση που το τεμάχιο δεν είναι στην ιδιοκτησία του αιτητή, iv. **Συγκατάθεση του ιδιοκτήτη** για εγκατάσταση πάνω στην οροφή ή εντός του τεμαχίου φωτοβολταϊκού συστήματος, σε περίπτωση που το τεμάχιο δεν είναι στην ιδιοκτησία του αιτητή).
2. **Χωροταξικός σχεδιασμός του προτεινόμενου έργου.** Χωροταξικό σχέδιο (κάτοψη και πλάγια όψη) της ανάπτυξης.
3. **Για Φυσικό πρόσωπο:** Αριθμό Δελτίου Ταυτότητας και πιστοποιημένο αντίγραφο Δελτίου Ταυτότητας, Αριθμό Φορολογικού Μητρώου. **Για Νομικό πρόσωπο:** Καταστατικό Εταιρείας, Αριθμό Εγγραφής Εταιρείας, Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (έστω και αν είναι νεοσύστατη), Πιστοποιητικά Εγγραφής Μετόχων και Διευθυντών. Στο Καταστατικό θα πρέπει να υπάρχει αναφορά ότι η εταιρεία δικαιούται να διεξάγει πάσης φύσεως δραστηριότητα που να σχετίζεται με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας ή κάτι συναφές. Τονίζεται ότι το καταστατικό πρέπει να είναι πιστοποιημένο με τη σφραγίδα του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη. Σημειώνεται ότι σχετικά με τους μετόχους της αιτούμενης εταιρείας θα πρέπει να υποβάλλεται η αλυσίδα των μετόχων μέχρι το τελευταίο φυσικό πρόσωπο.
4. **Ευκρινείς φωτογραφίες του προτεινόμενου χώρου εγκατάστασης** (τουλάχιστον μια από κάθε πλευρά στην οποία να σημειώνεται ο προσανατολισμός).

5. **Αναλυτικό χρονοδιάγραμμα κατασκευής** (σε μορφή Gantt chart) στο οποίο να φαίνεται η χρονική διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών υλοποίησης του έργου, αρχίζοντας από την ημέρα εξασφάλισης όλων των απαιτούμενων αδειών και εγκρίσεων.

6. **Τεχνοοικονομική μελέτη** στην οποία να περιλαμβάνεται μελέτη βιωσιμότητας του Έργου. Πρέπει να περιέχεται η αναμενόμενη ετήσια παραγωγή ενέργειας, η ετήσια κατανάλωση ενέργειας, το συνολικό κόστος επένδυσης, λεπτομερής ανάλυση κόστους, τα αναμενόμενα έσοδα, ο χρόνος απόσβεσης, τα λειτουργικά έξοδα, ο εσωτερικός βαθμός απόδοσης (Internal Rate of Return), η καθαρή παρούσα αξία (Net Present Value), κτλ.

   (Η μελέτη πρέπει να ετοιμάζεται από τον κατασκευαστή/εγκαταστάτη και να είναι υπογεγραμμένη από αρμόδιο μηχανικό).

7. **Αντίγραφο της δήλωσης συμμόρφωσης** (EC Declaration Conformity) με τις συναφείς ευρωπαϊκές οδηγίες από τον κατασκευαστή και τη σήμανση CE για τον εξοπλισμό που θα χρησιμοποιηθεί, Φωτοβολταϊκά πλαίσια, μετατροπείς τάσης (inverter) και βάσεις στήριξης.

8. **Αντίγραφο εντύπου/βιβλιαρίου τεχνικών προδιαγραφών του κατασκευαστή για κάθε σύστημα/μηχάνημα ή εξοπλισμό** που πρόκειται να εγκατασταθεί και αφορά την υπό αίτηση επένδυση.

9. **Ηλεκτρολογικά σχέδια εγκατάστασης και σύνδεσης των διαφόρων τμημάτων του συστήματος**.

   (Τα σχέδια πρέπει να ετοιμάζονται από τον κατασκευαστή/εγκαταστάτη του συστήματος και να είναι υπογεγραμμένα από αρμόδιο μηχανικό).

10. **Πολεοδομική Άδεια του υποστατικού στο οποίο θα τοποθετηθεί το σύστημα** (όπου απαιτείται).

11. **Ενυπόγραφη δεσμευτική δήλωση του εγκαταστάτη ότι η εγκατάσταση θα είναι σύμφωνα με την Εγκύκλιο 3/2008 του Υπουργείου Εσωτερικών** (όπου απαιτείται).

12. **Άδεια Οικοδομής** του υποστατικού στο οποίο θα τοποθετηθεί το σύστημα (τροποποιημένη ώστε να περιλαμβάνει πρόνοια για φωτοβολταϊκό σύστημα).

14. **Βεβαίωση από Χρηματοπιστωτικό Οργανισμό και/ή Ίδρυμα** ότι ο αιτητής διαθέτει εγγυημένες ή πιθανές πηγές χρηματοδότησης του συγκεκριμένου έργου και/ή ποσοστό χρήσης ιδίων κεφαλαίων,

15. **Περιβαλλοντική Μελέτη**
    Για Φωτοβολταϊκά Συστήματα με εγκατεστημένη ισχύ έως και 100kW, δεν χρειάζεται να υποβληθεί Περιβαλλοντική Μελέτη. Όπου η ΡΑΕΚ το κρίνει αναγκαίο θα ζητηθούν οι γραπτές απόψεις της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος για κάθε περίπτωση χωριστά,

    Για Φωτοβολταϊκά Συστήματα με εγκατεστημένη ισχύ μεγαλύτερη των 100kW, πρέπει να υποβάλλεται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ).

    Η ΡΑΕΚ διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει εάν κρίνει αναγκαίο, οποιαδήποτε επιπρόσθετα στοιχεία όσον αφορά περιβαλλοντικές παραμέτρους στα πλαίσια της Περιβαλλοντικής Μελέτης για την ορθή εξέταση της κάθε αίτησης ξεχωριστά.

16. **Ελεγμένοι Οικονομικοί ισολογισμοί των τριών (3^{ων}) πρόσφατων οικονομικών ετών**. (Σε περίπτωση νεοσύστατης/αδρανούς εταιρείας μπορεί να προσκομιστεί βεβαίωση από τον λογιστή για επιβεβαίωση ότι δεν υπάρχουν ισολογισμοί).

17. **Το απαιτούμενο τέλος εξέτασης της αίτησης** για Εξαίρεση από Άδεια Κατασκευής Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Η αίτηση θα παραλαμβάνεται μόνο εάν εκ πρώτης όψεως είναι πλήρως συμπληρωμένη και συνοδεύεται από όλα τα απαιτούμενα στοιχεία, πιστοποιητικά και δικαιολογητικά.

Αξιολόγηση Αίτησης

Η αξιολόγηση των αιτήσεων θα γίνεται σύμφωνα με τον Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο του 2003 έως 2012 τηρώντας σειρά προτεραιότητας με βάση την ημερομηνία παραλαβής της πλήρους αίτησης. Η ΡΑΕΚ θα ασκήσει τη διακριτική της ευχέρεια με τρόπο ώστε να ικανοποιηθούν όσο το δυνατό περισσότερες αιτήσεις στη βάση της εγκατεστημένης ισχύος και της μεγαλύτερης δυνατής διασποράς των εγκαταστάσεων Αυτοπαραγωγής.

Υλοποίηση Εγκατάστασης

Μετά την εξασφάλιση της Εξαίρεσης από Άδεια Κατασκευής οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να αποταθούν στις αρμόδιες Αρχές και Υπηρεσίες για την εξασφάλιση τυχόν λοιπών απαιτούμενων αδειών και εγκρίσεων.

Η διάρκεια ισχύος της Εξαίρεσης από Άδεια Κατασκευής θα είναι οκτώ (8) μήνες. Οι αιτητές θα πρέπει εντός αυτού του διαστήματος να ολοκληρώσουν την εγκατάσταση, τον έλεγχο και σύνδεση του συστήματος στο δίκτυο.

Σε περίπτωση που η εγκατάσταση, ο έλεγχος και η σύνδεση του συστήματος στο δίκτυο δεν έχει ολοκληρωθεί εντός του διαστήματος των οκτώ μηνών τότε η άδεια που έχει εξασφαλίστει δεν ισχύει και θα πρέπει να επανυποβληθεί νέα αίτηση στην περίπτωση που υπάρχει σχετικό Σχέδιο εν ισχύ και διαθέσιμη δυναμικότητα.

4. ΛΟΙΠΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Μετά την ολοκλήρωση της εγκατάστασης του συστήματος, θα πρέπει να υποβληθεί στο ΔΣΔ, αίτηση για έλεγχο και σύνδεση του συστήματος στο Δίκτυο Διανομής.

Ο έλεγχος του φωτοβολταϊκού συστήματος με ευθύνη του ΔΣΔ θα πραγματοποιείται σε διάστημα όχι μεγαλύτερο των είκοσι πέντε (25) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για σύνδεση.

Αφού ολοκληρωθεί ο έλεγχος της εγκατάστασης από το ΔΣΔ, στη συνέχεια θα πρέπει να υποβληθεί στη ΡΑΕΚ αίτηση για Εξαίρεση από Άδεια Λειτουργίας Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Αυτοπαραγωγής από φωτοβολταϊκά) συνοδευόμενη από:

- βεβαίωση ορθής εγκατάστασης υπογεγραμμένη από τον αρμόδιο μηχανικό του κατασκευαστή/εγκαταστάτη,
- πιστοποιητικό επιθεώρησης από το ΔΣΔ,
- φωτογραφίες τις εγκατάστασης.

Μετά την εξασφάλιση της Εξαίρεσης από Άδεια Λειτουργίας θα υπογράφεται έντυπο Σύμβασης από τον Προμηθευτή του Καταναλωτή/Παραγωγό (το περιφερειακό γραφείο της ΑΗΚ υπό την ιδιότητα της ως Προμηθευτή, ή άλλος Προμηθευτής ανάλογα) και τον Καταναλωτή/Παραγωγό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Σχέδιο Α. Διευρυμένη εφαρμογή του συστήματος Συμψηφισμού μετρήσεων της Εισαγόμενης από το Δίκτυο με την Παραγόμενη Ηλεκτρική Ενέργεια από Φωτοβολταϊκά Συστήματα (Net-Metering) εγκατεστημένα σε οικίες.

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

(Συμπληρώνεται στην περίπτωση που οι ιδιοκτήτες της οικιστικής μονάδας είναι περισσότεροι από ένας, από κάθε ένα συνιδιοκτήτη ξεχωριστά)

Εγώ ο/η ..... (Ονοματεπώνυμο ιδιοκτήτη), με Αρ. Ταυτότητας ..... δηλώνω υπεύθυνα ότι δίνω τη συγκατάθεση μου και εξουσιοδοτώ το(ν)/τη(ν) ……..... .....(Ονοματεπώνυμο αιτητή) ο οποίος/η οποία είναι ..... (σχέση), να εγκαταστήσει φωτοβολταϊκό σύστημα στην οικιστική μονάδα της οποίας κατέχω μερίδιο ιδιοκτησίας και η οποία βρίσκεται στη διεύθυνση .....Τ. Τομέας……

Υπογραφή *

.....

Ημερομηνία .....

Ονοματεπώνυμο Πιστοποιούντος Υπαλλήλου

.....

Υπογραφή Σφραγίδα

.....

Ημερομηνία .....

---

*: Βεβαιώνω ότι, σύμφωνα με τη γνώση μου, όλα τα στοιχεία που παρατίθενται στην παρούσα αίτηση είναι αληθή και πραγματικά. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί οποιαδήποτε ψευδής αναφορά ή ανακρίβεια ή παραποίηση στοιχείων, είναι εις γνώσει μου ότι θα υποστώ τις συνέπειες του Νόμου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Σχέδιο Α. Διευρυμένη εφαρμογή του συστήματος Συμψηφισμού μετρήσεων της Εισαγόμενης από το Δίκτυο με την Παραγόμενη Ηλεκτρική Ενέργεια από Φωτοβολταϊκά Συστήματα (Net-Metering) εγκατεστημένα σε οικίες.

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

(Συμπληρώνεται στην περίπτωση που ο χώρος εγκατάστασης των φωτοβολταϊκών συστημάτων είναι κοινόχρηστος, από κάθε ένα κοινό χρήστη/συνιδιοκτήτη ξεχωριστά)

Εγώ ο/η …..... (Ονοματεπώνυμο κοινού χρήστη), με Αρ. Ταυτότητας ..... δηλώνω υπεύθυνα ότι δίνω τη συγκατάθεση μου και εξουσιοδοτώ το(ν)/τη(ν) ..... (Ονοματεπώνυμο αιτητή) να εγκαταστήσει φωτοβολταϊκό σύστημα στο χώρο στο(ν)/στη(ν) .... (περιγραφή κοινόχρηστου χώρου – π.χ. οροφή πολυκατοικίας) που βρίσκεται στη Διεύθυνση ..... Τ. Τομέας .....

Υπογραφή *

.....

Ημερομηνία .....

Ονοματεπώνυμο Πιστοποιούντος Υπαλλήλου

.....

Υπογραφή Σφραγίδα

.....

Ημερομηνία .....

---

*: Βεβαιώνω ότι, σύμφωνα με τη γνώση μου, όλα τα στοιχεία που παρατίθενται στην παρούσα αίτηση είναι αληθή και πραγματικά. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί οποιαδήποτε ψευδής αναφορά ή ανακρίβεια ή παραποίηση στοιχείων, είναι εις γνώσει μου ότι θα υποστώ τις συνέπειες του Νόμου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Διάταγμα Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΡΙΤΟ

ΜΕΡΟΣ Ι
ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Αριθμός 4687	Τετάρτη, 26 Ιουνίου 2013	1357

Αριθμός 218

ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2003 ΕΩΣ 2012

Διάταγμα δυνάμει του άρθρου 93(5) και 94(3)

122(Ι) του 2003
239(Ι) του 2004
143(Ι) του 2005
173(Ι) του 2006
92(Ι) του 2008
211(Ι) του 2012.

Ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 93(5) και 94(3) των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2012, εκδίδει το παρόν Διάταγμα.

Συνοπτικός τίτλος.

1. Το παρόν Διάταγμα θα αναφέρεται ως το περί Καθορισμού της Ενεργειακής Φτώχειας και των Κατηγοριών Ευάλωτων Καταναλωτών και των Μέτρων Αντιμετώπισης της Ενεργειακής Φτώχειας και Προστασίας των Ευάλωτων Καταναλωτών Διάταγμα του 2013.

Ερμηνεία.

2.-(1) Στο παρόν Διάταγμα, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια -

122(Ι) του 2003
239(Ι) του 2004
143(Ι) του 2005
173(Ι) του 2006
92(Ι) του 2008
211(Ι) του 2012.

«Νόμος» σημαίνει τον περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο·.

167(Ι) του 2002
22(Ι) του 2003
57(Ι) του 2003
136(Ι) του 2007

«επίδομα τέκνου» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο «επίδομα» στον περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου Νόμο, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

194(I) του 2007
55(I)του 2010
189(I) του 2011
180(I) του 2012.

«δημόσιο βοήθημα που παρέχεται από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων» σημαίνει το δημόσιο βοήθημα που παρέχεται με βάση τον περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμο, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

95(I) του 2006
67(I) του 2012.

«χορηγία σε τυφλούς που παραχωρείται από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων» σημαίνει την χορηγία που παρέχεται με βάση τον περί Παροχής Ειδικής Χορηγίας σε Τυφλούς Νόμο, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

11(I) του 2011
5(1) του 2013.

33(I) του 2003
234Α του 2004
139(I) του 2005
162(I) του 2006
43(I) του 2007
73(I) του 2010
27(I) του 2012.

«σχέδιο» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στον περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας Νόμο.

(2) Όροι, η έννοια των οποίων δεν ερμηνεύεται στο παρόν διάταγμα, έχουν την έννοια που τους αποδίδεται στο Νόμο.

Καθορισμός ενεργειακής φτώχειας.

3.-(1) Στην έννοια της ενεργειακής φτώχειας η οποία προβλέπεται στο άρθρο 93(5) του Νόμου, εμπίπτουν οι λήπτες δημόσιου βοηθήματος από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων οι οποίοι είναι Κύπριοι πολίτες ή πολίτες άλλου Κράτους Μέλους ή Κράτους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή όσοι έχουν ίδια δικαιώματα με τους πιο πάνω, οι οποίοι διαμένουν νόμιμα στις περιοχές που ελέγχονται από την Κυπριακή Δημοκρατία.

Καθορισμός ευάλωτων καταναλωτών.

4.–(1) Ως ευάλωτοι καταναλωτές κατά την έννοια του άρθρου 94 του Νόμου καθορίζονται οι κάτωθι κατηγορίες πελατών νοουμένου ότι είναι Κύπριοι πολίτες ή πολίτες άλλου Κράτους Μέλους ή Κράτους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή όσοι έχουν ίδια δικαιώματα με τους πιο πάνω, οι οποίοι διαμένουν νόμιμα στις περιοχές που ελέγχονται από την Κυπριακή Δημοκρατία:

(α) Οι λήπτες του δημοσίου βοηθήματος που παρέχεται από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

(β) Οι λήπτες του επιδόματος βαριάς κινητικής αναπηρίας που παρέχεται από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στο Σχέδιο Παροχής Επιδόματος Βαριάς Κινητικής Αναπηρίας, όπως αυτό τροποποιείται ή αντικαθίσταται σύμφωνα με τις εκάστοτε Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου.

Υ.Σ. 62.536
68.187
60.213

(γ) Οι λήπτες του επιδόματος σε συνταξιούχους με χαμηλά εισοδήματα που παρέχεται από την Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων του Υπουργείου Οικονομικών και έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό σύμφωνα με το Σχέδιο Ενίσχυσης Συνταξιούχων με Χαμηλά Εισοδήματα, όπως αυτό τροποποιείται ή αντικαθίσταται σύμφωνα με τις εκάστοτε Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν συμπληρώσει το εβδομηκοστό ($70^{ο}$) έτος ηλικίας τους και δεν συνοικούν με άλλο πρόσωπο το οποίο δεν έχει συμπληρώσει το εβδομηκοστό ($70^{ο}$) έτος ηλικίας του.

Υ.Σ. 68.644
69.140
69.179Α
69.209
71.701
71.993
73.323
74.901

(δ) Οι λήπτες του επιδόματος φροντίδας σε παραπληγικά άτομα που παραχωρείται από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στο Σχέδιο Παροχής Επιδόματος Φροντίδας σε Παραπληγικά Άτομα, όπως αυτό τροποποιείται ή αντικαθίσταται σύμφωνα με τις εκάστοτε Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου.

Υ.Σ. 68.314

(ε) Οι λήπτες του επιδόματος φροντίδας σε τετραπληγικά άτομα που παραχωρείται από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στο Σχέδιο Παροχής Επιδόματος Φροντίδας σε Τετραπληγικά Άτομα, όπως αυτό τροποποιείται ή αντικαθίσταται σύμφωνα με τις εκάστοτε Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου.

Υ.Σ. 66.120
68.187

(στ) Οι λήπτες της χορηγίας σε τυφλούς που παραχωρείται από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

(ζ) Πολύτεκνη ή πενταμελής οικογένεια που λαμβάνει επίδομα τέκνου από την Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων του Υπουργείου Οικονομικών για τρία εξαρτώμενα παιδιά και πάνω και με ετήσιο μεικτό οικογενειακό εισόδημα μέχρι €51.258. Το εισοδηματικό κριτήριο των €51.258 για το ετήσιο μεικτό οικογενειακό εισόδημα αυξάνεται κλιμακωτά κατά €5.126 για κάθε πρόσθετο παιδί πέραν των τεσσάρων.

Μέτρα για αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας και προστασία των ευάλωτων καταναλωτών.

5.- (1) Δυνάμει του παρόντος Διατάγματος καθορίζονται τα κάτωθι μέτρα για την προστασία των ευάλωτων καταναλωτών και για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας σύμφωνα με τα εδάφια (4) και (6) του άρθρου 93, και το εδάφιο (2) του άρθρου 94 του Νόμου:

(α) την συμπερίληψη των κατηγοριών ευάλωτων καταναλωτών που προβλέπονται στην παράγραφο 4(1)(δ) και 4(1)(ε) στην ειδική διατίμηση για τις πολύτεκνες και δυσπραγούσες οικογένειες με Κώδικα 08, όπως καθορίζεται σε σχετική Απόφαση του Υπουργού για επιβολή Υποχρεώσεων Δημόσιας Ωφέλειας, σύμφωνα με το άρθρο 89 και 90(5) του Νόμου, όπως αυτή εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

Επίσημη Εφημερίδα, Παράρτημα III(I): 28.4.2006 19.9.2008 28.5.2010.

(β) Την παροχή οικονομικών κινήτρων στις κατηγορίες ευάλωτων καταναλωτών που προβλέπονται στην παράγραφο 4(1)(α) μέχρι 4(1)(ζ) μέσω της συμμετοχής τους σε Σχέδιο για εγκατάσταση οικιακού φωτοβολταϊκού συστήματος δυναμικότητας μέχρι 3kW με τη μέθοδο συμψηφισμού μετρήσεων παραγόμενης και καταναλισκόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, όπως αυτό τροποποιείται ή αντικαθίσταται σύμφωνα με τις εκάστοτε Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου.

Έναρξη ισχύος.

6. Το παρόν Διάταγμα τίθεται σε ισχύ με την δημοσίευση του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Έγινε στις 25 Ιουνίου 2013.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΚΚΟΤΡΥΠΗΣ,
Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας
Μιχαλάκη Καραολή, 1445 Λευκωσία, Τηλ.: 22405824, Φαξ: 22303175 - www.mof.gov.cy/gpo
Αντίτυπα της Επίσημης Εφημερίδας πωλούνται προς €1,71 το καθένα
Ετήσια συνδρομή: €68,00.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Σχέδιο Α. Διευρυμένη εφαρμογή του συστήματος Συμψηφισμού μετρήσεων της Καταναλισκόμενης με την Παραγόμενη Ηλεκτρική Ενέργεια από Φωτοβολταϊκά Συστήματα (Net-Metering) εγκατεστημένα σε οικίες.

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΧΡΗΣΗΣ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Βεβαιώνω ότι το Τεμάχιο Αρ. ..... φύλλο/σχέδιο ..... Τμήμα ..... Διεύθυνση .... Τ. Τομέας ..... υπάρχει οικιστική μονάδα η οποία χρησιμοποιείται σαν ΜΟΝΙΜΗ κατοικία από τον/την ..... με Αρ. Ταυτότητας.....**.**

Ονοματεπώνυμο Κοινοτάρχη ή Πιστοποιούντος Υπαλλήλου

.....

Υπογραφή* Σφραγίδα

.....

Ημερομηνία .....

---

*: Βεβαιώνω ότι, σύμφωνα με τη γνώση μου, όλα τα στοιχεία που παρατίθενται στην παρούσα αίτηση είναι αληθή και πραγματικά. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί οποιαδήποτε ψευδής αναφορά ή ανακρίβεια ή παραποίηση στοιχείων, είναι εις γνώσει μου ότι θα υποστώ τις συνέπειες του Νόμου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Σχέδιο Α. **Διευρυμένη εφαρμογή του συστήματος Συμψηφισμού μετρήσεων της Καταναλισκόμενης με την Παραγόμενη Ηλεκτρική Ενέργεια από Φωτοβολταϊκά Συστήματα (Net-Metering) εγκατεστημένα σε οικίες ή κτίρια που αποτελούν έδρα τοπικών Αρχών**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ (Εγκαταστάτης): …… ΑΡ. ΕΓΓΡΑΦΗΣ…… ΑΦΜ……..
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ…… ΤΗΛΕΦΩΝΟ……ΤΗΛΕΟΜΟΙΟΤΥΠΟ…..……..

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΜΥΝΟ ΜΟΝΙΜΑ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΘΕΣΗ ΣΤΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ/ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ	ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΜΥΝΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ/ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ	ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

Σχέδιο Α. Διευρυμένη εφαρμογή του συστήματος Συμψηφισμού μετρήσεων της Καταναλισκόμενης με την Παραγόμενη Ηλεκτρική Ενέργεια από Φωτοβολταϊκά Συστήματα (Net-Metering) εγκατεστημένα σε οικίες ή κτίρια που αποτελούν έδρα τοπικών Αρχών.

ΔΗΛΩΣΗ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ/ΑΡΜΟΔΙΟΥΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΣΕ ΤΟΠΙΚΗ ΑΡΧΗ ΓΙΑ ΤΟ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Δηλώνω ότι στην οικιστική μονάδα/κτίριο που αποτελεί έδρα του……. (Δήμος/Κοινοτικό Συμβούλιο) που κατέχω/εργάζομαι ως …….. στο Τεμάχιο.....φύλλο/σχέδιο.....Τμήμα..... Διεύθυνση.....Τ. Τομέας ……..... εργάστηκαν στην εγκατάσταση του Φωτοβολταϊκού Συστήματος οι αναγράφοντες στον πιο κάτω κατάλογο.

Α/Α	Ονοματεπώνυμο	Αρ. Κοινωνικών Ασφαλίσεων
1		
2		
3		
4		
5		
6		

Ονοματεπώνυμο Ιδιοκτήτη/Αρμόδιου Λειτουργού

.....

Υπογραφή

Ημερομηνία .....

Βεβαιώνω ότι, σύμφωνα με τη γνώση μου, όλα τα στοιχεία που παρατίθενται στην παρούσα αίτηση είναι αληθή και πραγματικά. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί οποιαδήποτε ψευδής αναφορά ή ανακρίβεια ή παραποίηση στοιχείων, είναι εις γνώσει μου ότι θα υποστώ τις συνέπειες του Νόμου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

Εγκύκλιος 3/2008 Υπουργείου Εσωτερικών

ΚΥΠΡΙΑΚΗ **ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**

Αρ. Φακ.: 05.33.018.004
Αρ. Τηλ.: 22 867620
Αρ. Τηλεομ.: 22 867755
email: info@moi.gov.cy

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
1453 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

13 Μαΐου 2008

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ- ΜΕ ΤΟ ΤΗΛΕΟΜΟΙΟΤΥΠΟ

Πολεοδομικές Αρχές

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 3/2008

Εγκαταστάσεις Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε σχέση με τις οποίες δεν απαιτείται η υποβολή αίτησης για εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας

Υπό το φως της Οδηγίας 2001/77/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του εθνικού στόχου που έχει τεθεί για παραγωγή σημαντικού ποσοστού της καταναλισκόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, και στο πλαίσιο της εφαρμογής της Εντολής αρ. 2/2006 του Υπουργού Εσωτερικών, το Υπουργείο Εσωτερικών θεωρεί αναγκαία τη διευκρίνιση των περιπτώσεων εγκατάστασης φωτοβολταϊκού συστήματος, είτε σε οικοδομή, είτε στο έδαφος, αλλά σε σχέση με οικοδομή, η οποία εμπίπτει στον όρο της «δευτερεύουσας εργασίας, η οποία δεν επηρεάζει ουσιωδώς την εξωτερική εμφάνιση της οικοδομής», όπως αυτός χρησιμοποιείται στην υποπαράγραφο 1 Κατηγορία IV του Πρώτου Παραρτήματος του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Γενικού Διατάγματος Ανάπτυξης.

2. Η εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος θεωρείται ότι αποτελεί δευτερεύουσα εργασία, η οποία δεν επηρεάζει ουσιωδώς την εξωτερική εμφάνιση οικοδομής, με αποτέλεσμα να θεωρείται ότι για αυτήν είναι δοσμένη η πολεοδομική άδεια και δεν είναι αναγκαία η υποβολή σχετικής αίτησης στην Πολεοδομική Αρχή, εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

I. Όταν η εγκατάσταση γίνεται πάνω σε νόμιμα υφιστάμενη οικοδομή (οικοδομή για την οποία έχει εξασφαλισθεί πολεοδομική άδεια και άδεια οικοδομής):

(α) Η εγκατάσταση γίνεται στην οροφή ή σε άλλο τμήμα του κελύφους της νόμιμα υφιστάμενης οικοδομής, περιλαμβανομένων των κεκλιμένων στεγάστρων καλυμμένων βεραντών και των στηθαίων μπαλκονιών.

(β) Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια είναι οργανικά και αρμονικά ενταγμένα στο κέλυφος της οικοδομής (βλ. σκίτσα 1-3).

(γ) Η οικοδομή δεν έχει κηρυχθεί ως διατηρητέα ή ως αρχαίο μνημείο, και δεν εμπίπτει σε Ελεγχόμενη Περιοχή από το Τμήμα Αρχαιοτήτων (αρχαιολογικοί χώροι / περιοχές, κτλ) ή σε Ζώνη Προστασίας Αρχαιολογικού χώρου ή σε Ειδική Ζώνη Αερολιμένα.

(δ) Σε περίπτωση τοποθέτησης του συστήματος σε κεκλιμένη στέγη, όλα τα πλαίσια του πρέπει να εφάπτονται μεταξύ τους, με εξαίρεση τις περιπτώσεις οικοδομών που διαθέτουν δύο ή περισσότερες νότιες κεκλιμένες στέγες που θα χρησιμοποιηθούν για την εγκατάσταση του συστήματος. Η κλίση της στεγών πρέπει να κυμαίνεται από 15° - 45° και τα πλαίσια πρέπει να εγκαθίστανται με την κλίση της στέγης της οικοδομής (βλέπε σκίτσα 3-4).

(ε) Σε περίπτωση τοποθέτησης του συστήματος σε οριζόντια στέγη, το ύψος των πλαισίων δεν θα ξεπερνά το 1,20μ. από το τελείωμα της στέγης, αυτά θα τοποθετούνται σε ομοιόμορφες, παράλληλες σειρές και πρέπει να απέχουν από τα άκρα της στέγης απόσταση τουλάχιστον ίση με το μέγιστο ύψος των πλαισίων. Επιπρόσθετα, στις περιπτώσεις προσπελάσιμων, βατών στεγών, πρέπει να τοποθετείται περιτείχισμα με ελάχιστο ύψος 1,10 μ. (βλ. σκίτσα 5-6).

II. Όταν το φωτοβολταϊκό σύστημα τοποθετείται πάνω στο έδαφος, εντός τεμαχίου στο οποίο υπάρχει νόμιμα υφιστάμενη οικοδομή, σε περίπτωση που το σύστημα είναι μικρής κλίμακας και αποσκοπεί στην κάλυψη των ενεργειακών αναγκών της οικοδομής σε σχέση με την οποία εγκαθίσταται (βλ. σκίτσο 7).

3. Στις περιπτώσεις που συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2 πιο πάνω, ο ενδιαφερόμενος να εγκαταστήσει φωτοβολταϊκό σύστημα θα υποβάλλει κατευθείαν αίτηση για άδεια οικοδομής, εκτός αν προνοείται διαφορετικά με βάση τον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο.

4. Παρακαλώ όπως από τη λήψη της παρούσας εφαρμοσθεί το περιεχόμενο της, με στόχο την επιτάχυνση των διαδικασιών νόμιμης εγκατάστασης φωτοβολταϊκών συστημάτων σχετικά μικρής κλίμακας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Σε περίπτωση αμφιβολίας, αναφορικά με την εφαρμογή της παρούσας σε συγκεκριμένη περίπτωση, η αρμόδια, με βάση τον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο, Αρχή μπορεί να συμβουλευθεί μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος την οικεία Πολεοδομική Αρχή.

5. Νοείται ότι για εγκαταστάσεις φωτοβολταϊκών συστημάτων οι οποίες δεν εμπίπτουν στις πιο πάνω περιπτώσεις θα πρέπει να εξασφαλισθεί η αναγκαία πολεοδομική άδεια.

(Ανδρέας Ασσιώτης)
για Γενικό Διευθυντή
Υπουργείου Εσωτερικών

Κοιν.: Πρόεδρο Ένωση Δήμων Κύπρου
Πρόεδρο Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου
Επίτροπο Περιβάλλοντος
Πρόεδρο Συμβουλίου Μελέτης Παρεκκλίσεων
Διευθυντή Υπηρεσίας Ενέργειας
Επάρχους
Πρόεδρο Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου
Πρόεδρο Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου
Πρόεδρο Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου
Πρόεδρο Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών Κύπρου
Πρόεδρο Συνδέσμου Πολεοδόμων Κύπρου
Πρόεδρο Παγκύπριας Οργάνωσης Ελεύθερων Επαγγελματιών Μελετητών Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (ΠΟΕΕΜ)
Πρόεδρο Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών
Πρόεδρο Συνδέσμου Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου – Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδόμων Κύπρου
Πρόεδρο Συνδέσμου Επιστημόνων Εκτιμητών και Συμβούλων Ακινήτων Κύπρου
Πρόεδρο Παγκύπριου Συνδέσμου Προώθησης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

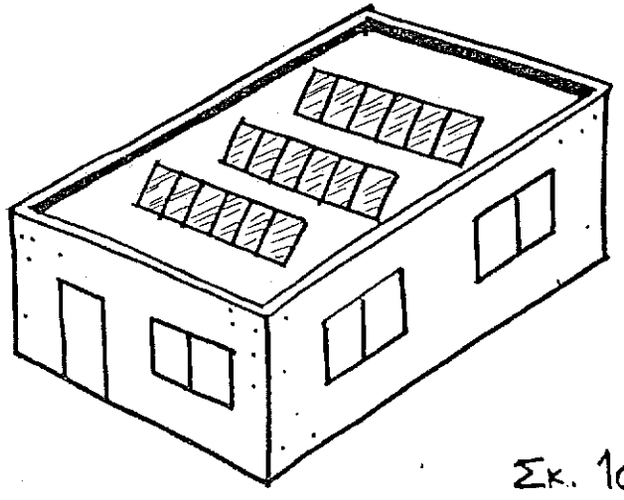

Σκ. 1α

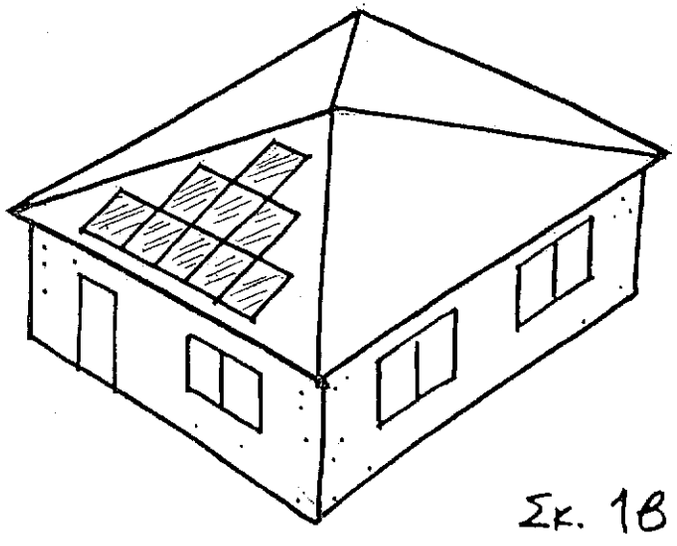

Σκ. 1β

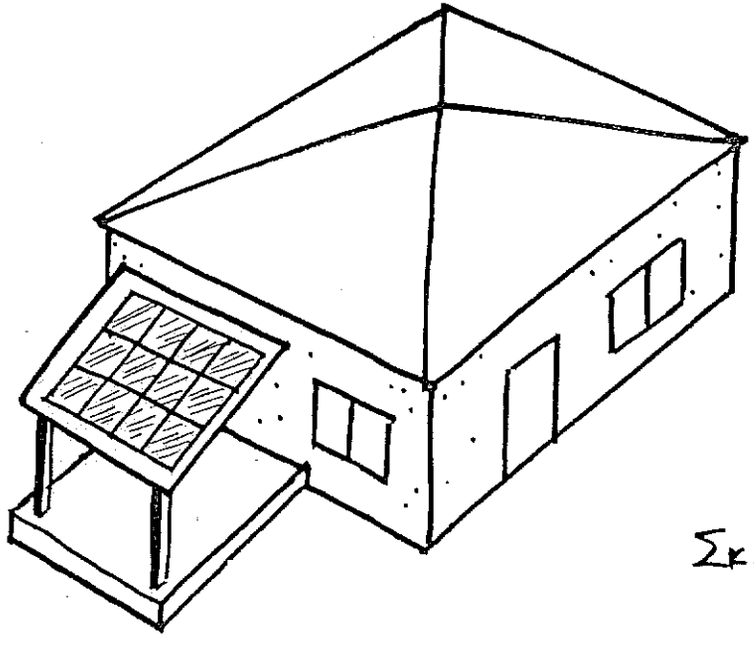

Σκ. 2α

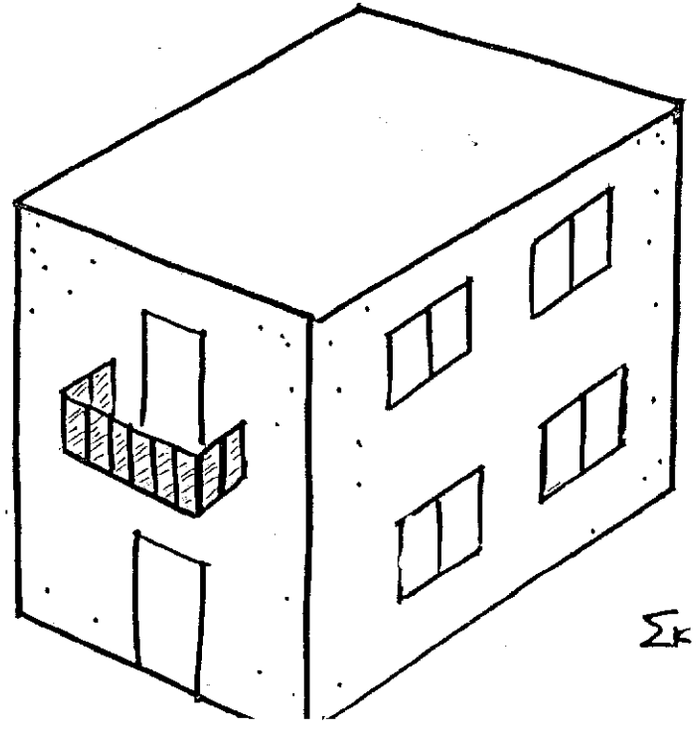

Σκ. 2β

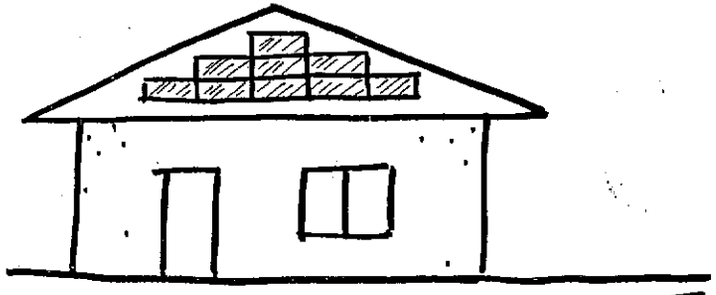

Σκ. 3α

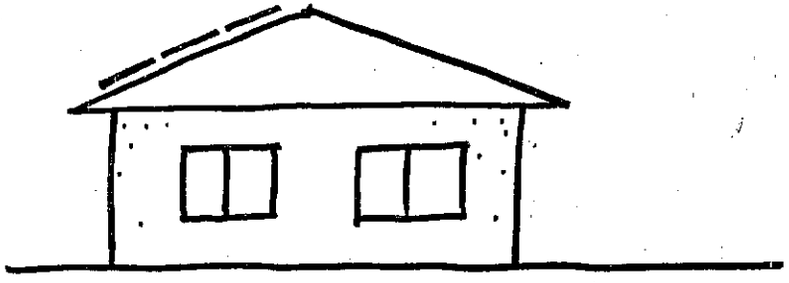

Σκ. 3β

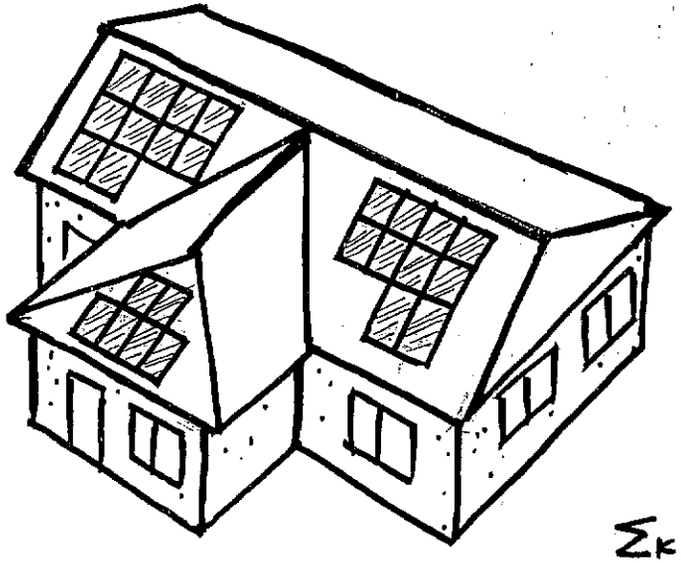

Σκ. 4α

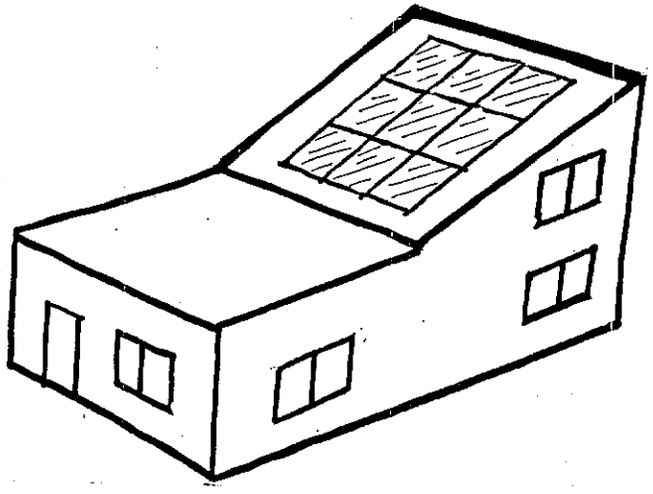

Σκ. 4β

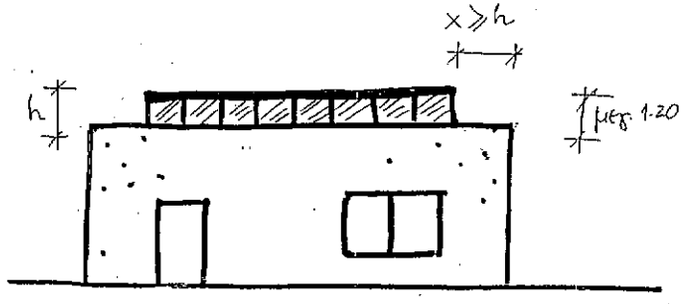

Σκ. 5α

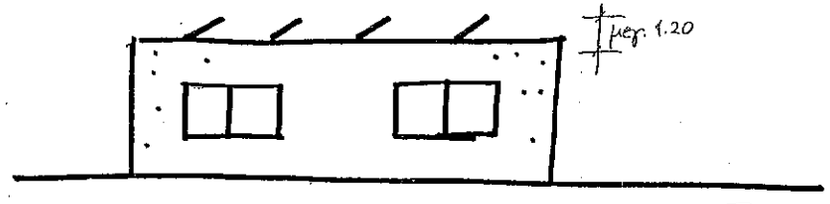

Σκ. 5β

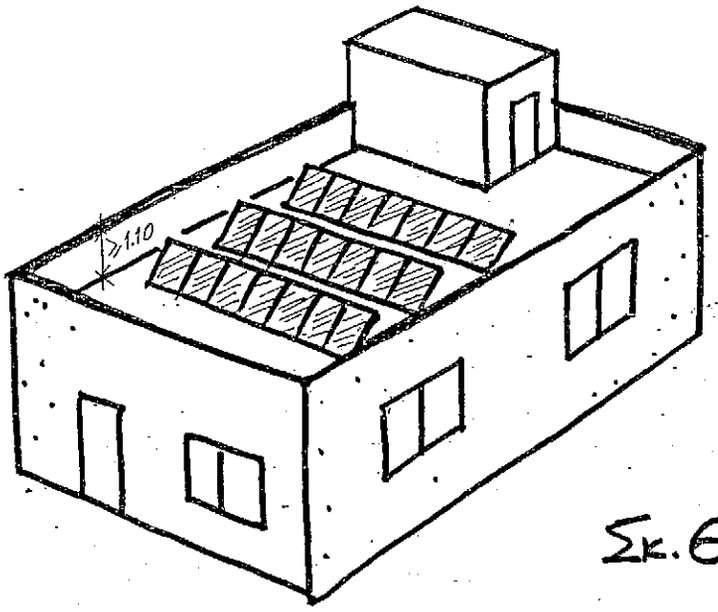

Σκ.6

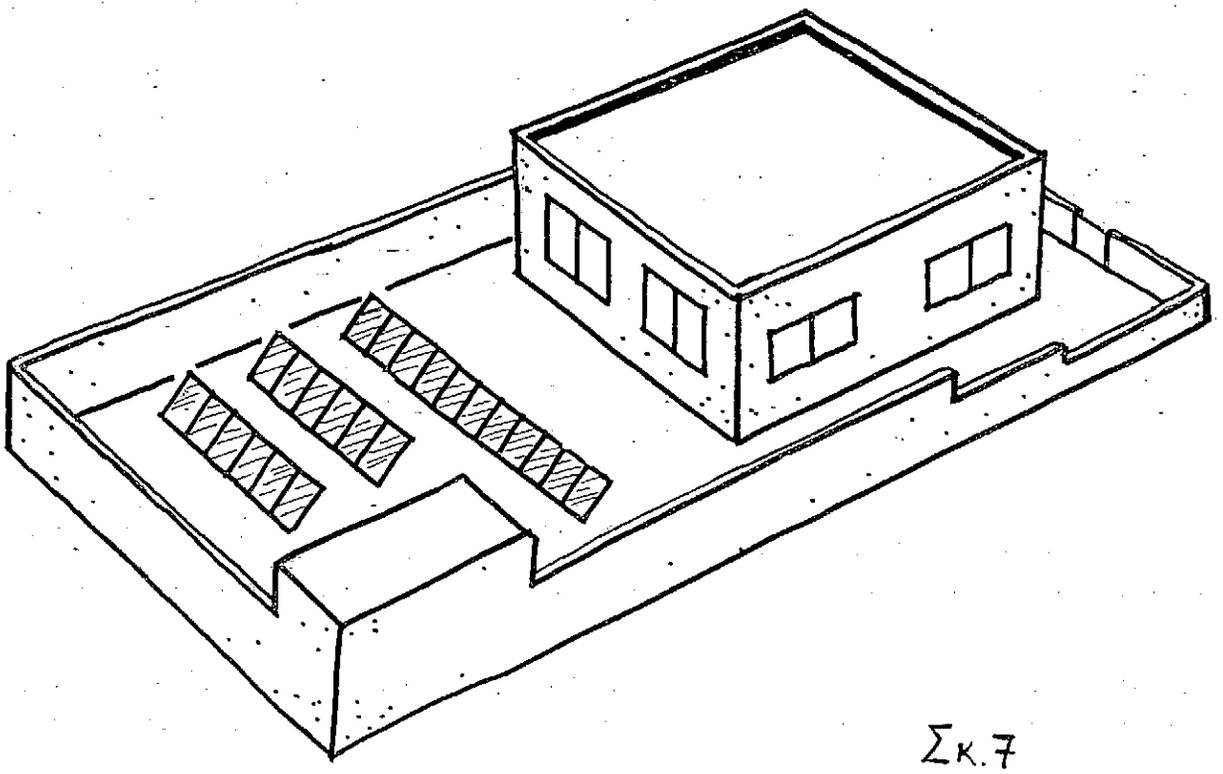

Σκ.7